

(Smart Life 2Smart Army)

รองผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางทหาร

ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารปัจจุบัน เรามักได้ยินคำว่า “Smart” ถูกนำมาใช้กับเครื่องมืออุปกรณ์ หรือ องค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบัตรอัจฉริยะ (Smart Card) , โทรศัพท์อัจฉริยะ (Smart Phones) , โทรทัศน์อัจฉริยะ (Smart TV) , สำนักงานอัจฉริยะ (Smart Office) , จังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) , ประเทศไทยอัจฉริยะ (Smart Thailand) เป็นต้น

ซึ่งความหมายของมัน เรามักจะเอามาใช้เสริมเพิ่มเติมคำอื่นๆ เพื่อให้มันดู เท่ๆ ฉลาด
อัจฉริยะ อะไรทำนองนั้น โดยเนื้อหาสาระหรือรูปแบบส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้เนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการ วิทยาศาสตร์
เทคโนโลยี และการพัฒนาของโลกในยุคดิจิทัล (Digital Age) ซึ่งเป็นวิวัฒนาการของโลก สืบ
ต่อมาจากยุคโลหะ (Metal Age) และ ยุคหิน (Stone Age) ตามลำดับ

สมัยยุคหิน (Stone Age) นั้น มนุษย์ก็นำหินมาใช้เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำมาหาเลี้ยงชีพและใช้ป้องกันภัยอันตรายจากสัตว์ร้าย ครั้นพอมาถึงสมัยยุคโลหะ (Metal Age) มนุษย์ก็นำโลหะต่างๆ เช่น ทองแดง สำริด เหล็ก มาใช้แทนหินในการดำรงชีวิต จนมาถึงปัจจุบันในยุคดิจิทัล (Digital Age) มนุษย์ก็นำเอาอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับดิจิทัลต่างๆ มาใช้ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ตื่นเช้าจนกระทั่งเข้านอน ซึ่งเป็นพื้นฐานปกติวิสัยของคนยุคปัจจุบันในด้านความเป็นอยู่ โดยที่ตนเองไม่ทราบว่า วิถีชีวิตแบบธรรมดาสามัญ (Common Life) มันกลายเป็นวิถีชีวิตแบบอัจฉริยะ (Smart Life) ไปตั้งแต่เมื่อไหร่ ?

เริ่มตั้งแต่ การปลูกต้นนอนด้วยนาฬิกาการระบบ Digital แทนนาฬิกาแบบไขลานตกริ่ง เสียงดังจนน่ารำคาญ บางบ้านทำอาหารเข้าก็จะมีเครื่องครัวสมัยใหม่ระบบ Digital เช่น เตาไมโครเวฟ เครื่องชงน้ำ ช่า กาแฟ ฯลฯ แทนการหุงต้มด้วยเตาถ่านหรือเตาแก๊ส พอเอาอาหาร วัตถุดิบหรือปรุงสำเร็จรูปมาใส่กดปุ่มตั้งเวลาทิ้งไว้ เอาเวลาที่เหลือไปเก็บเสื้อผ้าใช้แล้วใส่ลงไปใน เครื่องซักผ้า-อบผ้าแบบตั้งเวลาอัตโนมัติ แล้วก็ไปแปรงฟัน อาบน้ำ แต่งตัว ทานอาหารเสร็จ เรียบร้อย กด Remote ปิด Air Condition ,Smart TV แล้วออกบ้านขับรถ ECO Car ซึ่งควบคุมการทำงานด้วยระบบ Digital ไปส่งลูกที่โรงเรียนตามเส้นทางการจราจรซึ่งมีป้ายแสดงสภาพ การจราจรระบบ Digital ว่าเส้นทางการจราจรคับคั่ง เส้นทางไหนคล่องตัว พอถึงสถานที่ทำงานก็จะสังเกตเห็นป้าย Smart Parking ระบบ Digital แสดงจำนวนที่จอดรถที่ว่างในแต่ละชั้น พอเข้าไปทำงานใน Office สมัยใหม่แบบ Smart Office ก็ใช้ e-Card บันทึกเวลาเข้า-ออกทำงาน ใช้ Computer ทำงาน ส่ง e-mail ใช้ Smart Phone ติดต่อกัน เล่น Line สนทนากับเพื่อนเล่น Face Book เพื่อ Update Status ฯลฯ พอเลิกงานขับรถรับลูกจากโรงเรียน แวะซื้อของด้วยบัตรเครดิต (Credit Card) พอกลับถึงบ้าน กด Remote เปิด Air Condition ดู Smart TV เพื่อการพักผ่อน หย่อนใจ หรือ เปิด e-Book จาก Tablets มาเล่นสอนหนังสือลูก ทานอาหารเย็น อาบน้ำ เข้านอน วนเวียนซ้ำซากจนกลายเป็นกิจวัตรประจำวัน จะเห็นได้ว่าชีวิตวันๆ หนึ่งจะอยู่กับอุปกรณ์ Digital ตลอดเวลา จนกลายเป็น วิถีชีวิตแบบอัจฉริยะ (Smart Life) ในยุค Digital

คำว่า “Smart” นอกจากพจนานุกรมภาษาอังกฤษได้แปลความหมายไว้อย่างหลากหลาย แต่เรามักจะแปลไปในเชิงความหมายว่า ฉลาด , ปราดเปรื่อง , หลักแหลม , เฉียบแหลม , มีไหวพริบ , เก๋ , โกะ , รูปหล่อ , เท่ห์ ฯลฯ และมีพันโท ภูมิสิทธิ์ ชินบุตรวงศ์ ได้ให้ทัศนะด้านความหมายในสื่อออนไลน์ตามที่มาของตัวอักษร ดังนี้

S มาจากคำว่า Specific แปลว่า เฉพาะเจาะจง คือ ให้รู้กันชัดเจน แจ่มแจ้วกันไปเลย ว่ามันเป็นอะไร

M มาจากคำว่า Measurable คือ วัดผลได้ ก็หมายความว่า เราสามารถเห็นความก้าวหน้าของสิ่งที่เราจะทำได้ทีละขั้นทีละตอน จนบรรลุเป้าหมายผลสำเร็จ มันมีจุดที่จะวัดผลกันได้ว่ามีความก้าวหน้านั่นเอง

A มาจากคำว่า Attainable หรือ Achievable ก็หมายถึงว่า เจ้าสิ่งนั้นหรือเรื่องนั้นสามารถไปเอามาได้หรือในที่สุดแล้ว จะมาอยู่ในมือเราหรือตัวเราได้ ดังนั้นมันจะต้องสามารถทำได้ด้วย

R มาจากคำว่า Realistic แปลว่า เป็นจริง ดูจะคล้ายๆกับ Attainable แต่ต่างกันตรงที่ว่า สิ่งที่เป็นเป้าหมายนี้มันจะต้องเป็นความจริง

T มาจากคำว่า Time-bound ก็คือ Deadline นั่นเอง เป็นจุดของวันและเวลาที่เรากำหนดจะให้ได้มันมา เพราะถ้าไม่กำหนดวันให้แล้ว เราก็จะไม่มีอะไรบังคับว่าจะต้องเร่งรีบ หรือใส่แรงลงไปมากน้อยแค่ไหน

สรุปความหมายง่ายๆ ตามที่มาของคำว่า “Smart” คือการเฉพาะเจาะจงใช้กระบวนการอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เพื่อให้ได้ผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ตามระยะเวลาที่กำหนด

จากพฤติกรรมของคนตามกิจวัตรประจำวันในยุคปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าการปรับตัวจากวิถีชีวิตแบบอัจฉริยะ (Smart Life) ไปสู่องค์กรอัจฉริยะ (Smart Organize) นั้นไม่ใช่เรื่องไกลตัวหรือ ยากเย็นแสนเข็นแต่ประการใด โดยเฉพาะแนวความคิดที่จะพัฒนากองทัพไปสู่กองทัพอัจฉริยะ (Smart Army) เพราะทุกสิ่งทุกอย่างมันแทบจะเป็นเรื่องปกติสามัญเพียงใช้กระบวนการบริหารจัดการต่างๆ ตามความหมายง่ายๆ จากที่มาของคำว่า “Smart” ซึ่งการที่จะพัฒนากองทัพไปสู่กองทัพอัจฉริยะ (Smart Army) ให้บรรลุเป้าหมายเกิดความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมตามระยะเวลาที่กำหนดนั้น จะต้องเจาะจงใช้กระบวนการอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ดังนี้

๑. ขั้นการบูรณาการสารพัดบัตรต่างๆ เช่น บัตรประจำตัวข้าราชการ , บัตรประจำตัวหน่วยงาน , บัตรผ่านเข้า-ออกสถานที่ , บัตรตรวจโรค , บัตรเบิกจ่ายตรงโรงพยาบาล , บัตรสารพัดสมาชิกต่างๆ ของกองทัพ รวมถึงสติ๊กเกอร์ติดรถ จะต้องมีการพัฒนาให้เป็นบัตรอเนกประสงค์ (Multi Proposes ID Card) คือ มีข้อมูลและรูปภาพเพื่อใช้แสดงตน , มีสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุ (Radio Frequency ID ; RF ID) เพื่อใช้บันทึกในการผ่านเข้า-ออกสถานที่ แบบอัตโนมัติ , มี Micro Ship , Bar Code หรือ มีแถบข้อมูลแม่เหล็กสำหรับเก็บรหัส ข้อมูลส่วนบุคคล

เพื่อการใช้งานโปรแกรมการทำงานต่างๆ, มีรหัสสี่เหลี่ยม ที่ เรียกว่า QR Code ซึ่งย่อมาจากรหัส Quick Response เพื่อใช้ในการแสดงข้อมูลและการใช้งานผ่านอุปกรณ์มือถือระบบ Smart Phones หรือ Tables รวมถึงการบูรณาการบัตรประจำตัวข้าราชการกับบัตรเครดิต-เดบิตธนาคาร (Credit & Debit Card)เป็นต้น ก็จะทำให้บัตรประจำตัวข้าราชการดังกล่าวเพียงบัตรเดียวสามารถใช้งานต่างๆ ที่สำนักงานในกองทัพได้ตลอดทั้งวัน

๒. ขั้นการพัฒนาความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อรองรับการให้การใช้งานและบริการของหน่วยงานต่างๆ ของกองทัพ ซึ่งจะต้องกำหนดกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอนทั้งอุปกรณ์ (Hardware) , โปรแกรมระบบงาน (Application) และระบบเครือข่าย (Network) โดยเริ่มจากระบบงานบริการกำลังพล , ระบบงานสวัสดิการ , ระบบงานการเงิน , ระบบการทดสอบร่างกาย , ระบบงานการพิจารณาบำเหน็จ ฯลฯ ก่อนที่จะขยายผลไปยังระบบงานอื่นๆ ให้ครอบคลุมทุกสายงานฝ่ายอำนวยการ ตลอดจนการส่งเสริม สงเคราะห์ และสนับสนุนให้กำลังพลทุกระดับสามารถเข้าถึงการบริการสารสนเทศ รวมถึงการมีอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเท่าที่จำเป็นสำหรับตนเอง เช่น Tablets หรือ Smart Phones และค่าใช้จ่ายการบริการเครือข่าย 3G , WiFi ในราคาสวัสดิการ หรือราคาพิเศษ เพื่อการเข้าถึงการบริการสารสนเทศและการใช้งานต่างๆ ของกองทัพ

๓. ขั้นการใช้งาน โดยการกำหนดมาตรการ ข้อบังคับ ระเบียบปฏิบัติ ทั้งด้านการใช้งาน และการรักษาความปลอดภัย อย่างชัดเจน โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกำลังพลทุกนาย จะต้องปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด เพื่อให้การพัฒนากองทัพไปสู่กองทัพอัจฉริยะ (Smart Army) บรรลุเป้าหมายเกิดความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมตามระยะเวลาที่กำหนด

๔. ขั้นการติดตามและประเมินผลการใช้งาน โดยการสำรวจความคิดเห็นต่างๆ จากผู้ใช้งานโดยตรง ผ่านระบบสารสนเทศของแต่ละระบบงาน เพื่อติดตามและประเมินผล ทั้งจำนวนและที่ตั้งอุปกรณ์ (Hardware) , โปรแกรมระบบงาน (Application) , ระบบเครือข่าย (Network) และความพึงพอใจของผู้ใช้งาน เพื่อการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕. ขั้นการขยายผลการใช้งาน เป็นการพัฒนาด้อยทอดเพื่อให้การพัฒนากองทัพไปสู่กองทัพอัจฉริยะ (Smart Army) อย่างเต็มรูปแบบ จากส่วนกลางกระจายการพัฒนาไปยังระดับภูมิภาค คือ กองทัพภาคหรือค่ายทหารอัจฉริยะ (Smart Camp) กองพลอัจฉริยะ (Smart Division) และลงไปจนถึงระดับท้องถิ่น คือ กองพันอัจฉริยะ (Smart Battalion)

การพัฒนากองทัพไปสู่ กองทัพอัจฉริยะ (Smart Army) จะเริ่มตั้งแต่การขับรถผ่านเข้า-ออกประตูไม้กั้น ด้วยระบบ RF ID แบบ Easy Pass บนทางด่วน Troll way พอเดินเข้าสำนักงาน ประตูก็จะเปิดแบบอัตโนมัติ พร้อมบันทึกเวลา เข้า-ออก พอถึงเวลาทำงาน ก็ใช้บัตรซึ่งมี Micro Ship หรือ แถบข้อมูลแม่เหล็ก เสียบเข้าอ่านที่เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้งานโปรแกรม

การทำงานต่างๆ พอพักเที่ยงลงมาทานอาหารกลางวัน ก็ใช้บัตรซึ่งมี Micro Ship เครดิต-เดบิต ธนาคาร จ่ายค่าอาหาร ใน Food Card หรือจะใช้ซื้อข้าวของ เครื่องใช้ต่างๆ ใน PX ใช้บัตรกด เบิก ถอน ฝาก โอนเงินจากตู้ ATM พอวันไหนเจ็บไข้ได้ป่วย ก็ใช้บัตรนี้เข้ารับการบริการทาง การแพทย์ที่ห้องตรวจโรคหรือโรงพยาบาล แทนบัตรตรวจโรคหรือบัตรเบิกจ่ายตรงค่า รักษาพยาบาล หากต้องการอยากดูข้อมูลประวัติตนเอง ก็เอาบัตรไปทาบบกับเครื่องอ่านข้อมูลจาก ระบบงานกำลังพล ก็จะได้เห็นข้อมูลประวัติรับราชการ การศึกษา เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ราชการ พิเศษ วันทวีคูณ ฯลฯ เพื่อจะได้วางแผนชีวิตว่าจะอยู่รับราชการต่อ หรือขอเกษียณอายุก่อน กำหนด เพื่อเอายศ เอาเงินตอบแทน อยากจะดูข้อมูลเงินกู้ หนี้สิน หรือเงินออมต่างๆ ของตนทั้ง ของหน่วยงานและสหกรณ์ออมทรัพย์ ก็เอาบัตรไปแตะที่เครื่องระบบงานสวัสดิการ แบบที่เช็ค ราคาสินค้าห้างโลตัส ก็จะทราบข้อมูลทันทีว่า หนี้สินเหลือเท่าไร? ไกลจะหมดงวดรึยัง? เงินที่เก็บ หอมรมริบสะสมไว้ ตอนนี้เพิ่มพูนมากน้อยเพียงใด? ถ้าต้องการรู้เงินเดือนล่วงหน้าว่าพอจะเหลือ เท่าไหร่? ตอนเงินเดือนออกสิ้นเดือน ก็เอาบัตรไปแตะที่เครื่องระบบงานการเงิน ก็จะทราบข้อมูล สลิปเงินเดือนล่วงหน้าคร่าวๆ พอจะเอาไปวางแผนการเงินในครอบครัวได้บ้างว่าพอจะพา ครอบครัวไปทานอาหารมีอพิเศษ หรือไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจในวันหยุดได้ไหม? หรือไม่พอจ่าย ค่าเทอมลูก ก็จะต้องเตรียมการวางแผนหาเงินล่วงหน้า เมื่อมีการทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ประจำปี ก็ให้กำลังพลผู้เข้าทดสอบนำบัตรติดตัววิ่งผ่านเครื่องรับสัญญาณ RF ID ก็จะได้ข้อมูลที่ ถูกต้องเที่ยงตรง รวมถึงการเอาข้อมูลบันทึกเวลา เข้า-ออก การทำงาน มาใช้ในการพิจารณา บำเหน็จ ความดีความชอบตอบแทนการทำงาน การพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น หรือการให้เงิน รางวัลโบนัสพิเศษต่างๆ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม

นอกจากนี้ ระบบข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานต่างๆ กำลังพลยังสามารถเข้าถึงได้ โดยผ่านอุปกรณ์ Tablets หรือ Smart Phones ส่วนบุคคล ที่เชื่อมผ่านระบบ WiFi ซึ่งติดตั้งกระจาย ตามจุดต่างๆ อย่างทั่วถึง เพื่อให้การบริการด้านสารสนเทศ โดยการใช้ QR Code ที่ติดกับบัตร ประจำตัวในการแสดงตน (Authentic) สำหรับการเข้าถึงระบบงานต่างๆ และข้อมูลระบบ สารสนเทศของหน่วยงาน รวมถึงการรับข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ต่างๆ ผ่านระบบมือ ถือ เช่นเดียวกับเวลาที่เราไปในสถานที่ต่างๆ มักจะปรากฏข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ โพล์มาโนโทรศัพท์มือถือเป็นประจำเมื่อเวลาเปิดสัญญาณ 3G หรือ WiFi ทิ้งไว้

ส่วนระบบ RF ID ที่ติดอยู่ที่บัตร นอกจากจะนำมาใช้งานต่างๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว ข้างต้น ยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้งานในด้านการรักษาความปลอดภัย (Security) โดยติดตั้งจุด รับสัญญาณ RF ID ในเขตพื้นที่หวงห้าม เมื่อมีกำลังพลเดินผ่านก็จะมีสัญญาณแจ้งเตือน เช่นเดียวกับห้างร้านในศูนย์การค้า หรือการเชื่อมกับระบบกล้อง CCTV เพื่อให้บันทึกข้อมูล เหตุการณ์เฉพาะที่มีการเคลื่อนไหว เพื่อประหยัดเนื้อที่ Hard Disk นอกจากนี้ยังสามารถนำ สัญญาณ RF ID มาประยุกต์เชื่อมกับระบบไฟฟ้าในห้องน้ำ หรือห้องทำงานต่างๆ ในการควบคุม

การเปิด-ปิดหลอดไฟฟ้า จะช่วยในการประหยัดพลังงาน (Safe Energy) ของหน่วยงานอีกทางหนึ่ง

ตัวอย่างการใช้งานและข้อมูลสารสนเทศที่ยกตัวอย่างมานี้ เป็นเพียงงานด้านการบริการกำลังพลเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งข้อมูลบางส่วนของกำลังพลที่ถูกบันทึกไว้ในระบบสารสนเทศ จากการผ่านเข้ามา-ออกไป หรือการใช้งานต่างๆสามารถนำมาบริหารจัดการข้อมูล และการกำหนดสิทธิ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาระดับต่างๆ สามารถเข้าดูหรือตรวจสอบเป็นรายบุคคลว่า ใคร ? อยู่ที่ไหน ? เมื่อไหร่ ? และกำลังทำอะไร ? , การตรวจสอบสถานภาพกำลังพลประจำวันเป็นรายหน่วย การตรวจสอบผลการทดสอบสมรรถภาพร่างกายของกำลังพล , การตรวจสอบสถานภาพหนี้สินกำลังพลของหน่วย , การตรวจสอบประวัติรับราชการ , การตรวจสอบคุณวุฒิหรือความเชี่ยวชาญพิเศษ ฯลฯ ผ่านอุปกรณ์มือถือ เช่น Tablets หรือ Smart Phones จากที่ใดก็ได้

ดังนั้น แนวความคิดที่จะพัฒนากองทัพไปสู่ กองทัพอัจฉริยะ (Smart Army) จึงไม่ใช่เรื่องไกลเกินฝันแต่ประการใด หากคิดจะเริ่มพัฒนา ก็ควรจะเร่งพัฒนาดังแต่ตอนนี โดยกำหนดเป้าหมาย ดำเนินการอย่างเป็นขั้นเป็นตอน แบบค่อยเป็นค่อยไป สิ่งใดที่มีอยู่แล้วในกองทัพพอจะทำได้ ก็กำหนดความเร่งด่วนในการดำเนินการเป็นลำดับแรก สิ่งใดที่มีอยู่ แต่ต้องใช้เวลาพัฒนาปรับปรุงต่อยอดเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้งานได้ ก็เร่งดำเนินการ สิ่งใดที่ยังไม่มีหรือยังไม่ได้เริ่มทำ ก็กำหนดแผนงานดำเนินการต่อไป เพียงเท่านั้นก็จะสามารถจะพัฒนากองทัพไปสู่ กองทัพอัจฉริยะ (Smart Army) ได้โดยไม่ยาก

